

Huvudman

Ljusdals kommun

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Järvsö skola i Ljusdals kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 april 2020

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ljusdals kommun att senast den 15 november 2022 vidta nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om disciplinära åtgärder. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ljusdals kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ljusdals kommun ska vidta följande åtgärder

Beslut om disciplinära åtgärder

1. Se till att rektorn och lärare på skolan informeras om vilka åtgärder skolans personal får vidta mot enskilda elever vid ordningsstörningar i skolmiljön samt under vilka förutsättningar som dessa åtgärder får vidtas. (2 kap. 8 och 34 §§, 5 kap. 6-16 och 22-24 §§ skollagen, Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet SKOLFS 2010:37 (Lgr 11), 1 Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar.)

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Ljusdals kommun avseende brister rörande skolans arbete med att tillförsäkra alla elever studiero. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Ljusdals kommun avseende brister i skolans värdegrundsarbete. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser skolans plan och arbete mot kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2020 genomfört en tillsyn av Järvsö skola i Ljusdals kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande skolans arbete för att skapa studiero samt skolans värdegrundsarbete och arbete mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 15 april 2020 beslutat att förelägga Ljusdals kommun att senast den 2 november 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande skolans arbete för att skapa studiero samt skolans värdegrundsarbete och arbete mot kränkande behandling.

Ljusdals kommun har den 2 november 2020 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Mot bakgrund av Covid-19 pandemin har Skolinspektionen kunnat göra ett uppföljande besök på skolenheten först den 9 och 10 november 2021. Skolinspektionen har vid uppföljning av genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolans likabehandlingsplan tillika plan mot kränkande behandling för läsåret 2021/2022. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Ljusdals kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare på högstadiet uppger i intervju att de ger vissa elever som använder jargong med rasistiska, sexistiska och homofoba inslag en tillsägelse och att om eleven trots detta fortsätter med det nedsättande språket så kontaktas vårdnadshavarna som får hämta eleven från skolan. Skolinspektionen har bett huvudmannen att skriftligt svara på i vilka situationer elever har skickats hem från undervisning som en disciplinär åtgärd, vem som fattat beslutet, hur länge beslutet gäller och hur beslutet dokumenterats samt hur det meddelats till elevens vårdnadshavare. Huvudmannen uppger i sitt skriftliga svar att skolan/mentorerna under höstterminen 2021 haft samtal med vårdnadshavare till de elever som hade upprepade svårigheter med att följa reglerna. Huvudmannen uppger vidare att skolan var överens med dessa vårdnadshavare om att när dessa situationer uppstod så kunde skolan be eller önska att vårdnadshavarna kunde komma och hämta sitt barn som inte följer lärarnas tillsägningar om att följa skolans regler.

Rättslig reglering

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt enligt föreskrifterna i 7 kap. skollagen. (7 kap. 2 § skollagen.)

Disciplinära åtgärder enligt 5 kapitlet skollagen får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

I grundskolan får rektorn enligt skollagen besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero,
2. syftet med åtgärder enligt 5 kap. 7, 8 och 11 §§ inte uppnåtts eller det finns andra skäl med hänsyn till elevens beteende, och
3. eleven erbjuds kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut om avstängning (5 kap. 14 § skollagen).

Ett beslut enligt 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas. En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår (5 kap. 15 § skollagen).

Vidare ska en åtgärd, som vidtas för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande, under vissa omständigheter dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden (5 kap. 24 § skollagen).

Beslut av en rektor om avstängning av en elev enligt 5 kap. 14 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. (Skollagen 28 kap. 9 §.)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild skollagen hos en kommun tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 27 § om dokumentation av uppgifter, 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (Skollagen 29 kap. 10 §.)

Av förarbetena till skollagen framgår att bestämmelsen om avstängning av elever ska tillämpas med stor restriktivitet. (Prop. 2009/10:165 s. 328.) Av förarbetena framgår vidare att avstängning bara får vidtas om vissa förutsättningar är uppfyllda. För det första gäller att åtgärden måste vara nödvändig med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Det är alltså övriga elevers behov i detta avseende som kan motivera en avstängning. Ordet nödvändig indikerar också att avstängning är en yttersta åtgärd som bara får användas när andra åtgärder än avstängning är otillräckliga för att säkerställa trygghet och studiero. För det andra ska utvisning ur klassrummet (5 kap. 7 §), kvarsittning (5 kap. 8 §) och skriftlig varning (5 kap. 11 §) inte ha haft någon effekt på elevens uppförande. Om det finns särskilda skäl för avstängning med hänsyn till elevens beteende, finns dock inte något krav att åtgärder enligt 5 kap. 7, 8 och 11 §§ måste ha vidtagits. Sådana särskilda skäl kan finnas om eleven har begått ett allvarligt brott som riktat sig mot en annan elev eller en lärare. För det tredje måste den avstängda eleven kompenseras för den undervisning som han eller hon går miste om till följd av avstängningen. (Prop. 2009/10:165 s. 686.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten har brister avseende hur avstängning av elever tillämpas som disciplinär åtgärd. Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att elever i svensk grundskola har skolplikt. Av huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionens begäran om komplettering framgår att överenskommelsen om att skicka hem elever har gällt elever som haft upprepade svårigheter att följa skolans regler. Skolinspektionen bedömer därför att syftet med att skicka hem eleverna är att betrakta som disciplinärt och att beslutet att skicka hem eleverna de facto blir att betrakta som beslut om avstängning. Detta utgör således en myndighetsutövning gentemot en enskild individ. Detta innebär att vissa formella förutsättningar behöver vara uppfyllda samt att ett formellt beslut behöver fattas av

rektorn och dokumenteras. Eventuella samtycken från eleven eller dennes vårdnadshavare ändrar inte detta. Skolinspektionen tolkar huvudmannens uppgifter som att inget formellt beslut om att stänga av eleven har fattats av rektorn. Att ett formellt beslut fattas, dokumenteras och delges är viktigt för att eleven och dennes vårdnadshavare ska få del av grunderna för beslutet och kunna ta ställning till om de ska godta eller överklaga beslutet. Detta är av särskild betydelse vid denna typ av myndighetsutövning där det rör sig om ingripande åtgärder gentemot en enskild individ som dessutom är minderårig. Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att det finns brister i verksamheten avseende hur beslut om disciplinära åtgärder i form av avstängning av elever fattas och delges till elevernas vårdnadshavare.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ljusdals kommuns verksamhet vid Järvsö skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om disciplinära åtgärder. Det finns därför skäl att förelägga Ljusdals kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens föregående beslut

I Skolinspektionens beslut den 15 april 2020 förelades huvudmannen att se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero, bland annat genom att se till att personalen har ett gemensamt förhållningssätt när det gäller ansvarstagande för att ordningsregler efterlevs. Av Skolinspektionens utredning framgick att det fanns brister i studieron i en klass i dåvarande årskurs 7, nuvarande årskurs 9, på grund av att elever bland annat skrek, kastade saker och gick in och ut ur klassrummet.

Skolans nuvarande arbete med studiero

I olika intervjuer uppger elever att det kan vara stökigt i tre ämnen i årskurs 5, i ett ämne i årskurs 7 och i två ämnen i årskurs 9. Elever i årskurs 7 uppger även att det kan vara stökigt under sista timmen på skoldagen. Eleverna i årskurs 5 och 7 uppger att det kan bli så stökigt att de inte kan göra det arbete som de ska. Elever från alla årskurser uppger att läraren säger ifrån när det blir stökigt. Elever i årskurs 5 och 7 uppger även bland annat att lärare kan placera om elever i klassrummet för att skapa ordning.

Lärare uppger i intervju att det är stökigt på alla lektioner i en klass i årskurs 9 och att skolans lärstudio bland annat används för att dela upp den elevgruppen. Lärarna uppger vidare att årskurs 7 kan vara stökig, men att eleverna i årskursen har två lärare som kan dela elevgruppen vid behov.

Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att lärarna numera arbetar mer enhetligt, exempelvis genom att de hanterar skolans mobilförbud på mer likartat sätt och att lärarna håller efter varandra om att följa rutiner. De uppger även att skolan använder kompensatoriska hjälpmedel, speciallärarstöd och blockläsning för att underlätta för elever. En representant uppger att studieron på mellanstadiet överlag är god och att det visserligen förekommer vissa "svängningar" i studieron i årskurs 7 och 8 men att det är mycket lugnare där nu.

Rektorn uppger att en rad insatser genom åren genomförts för den ena klassen i årskurs 9, men att det fortfarande finns problem där och att skolan har lyckats till viss del, men inte fullt ut. Rektorn uppger även bland annat att rektorn och specialpedagogen ger stöd till vissa lärare och att ett arbete påbörjats med struktur i klassrum där det ingår att lärare ska utvärdera sin undervisningsprocess.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §.)

Skolinspektionens bedömning

Angående det som elever uppgett om årskurs 5 och 7 bedömer Skolinspektionen att tillsynen inte visar annat än att problemen med studiero är begränsade till enstaka ämnen och att lärare fått ökad samsyn och att de bemöter ordningsstörningar med mer likartade metoder. Skolinspektionen bedömer att de åtgärder som skolan vidtar över tid kan antas vara tillräckliga för att lösa kvarvarande problem. Av utredningen framgår att det trots flera insatser förekommit fortsatta problem med studiero i en klass i årskurs 9. I denna del konstaterar Skolinspektionen att skolans insatser inte varit tillräckliga för att avhjälpa bristen, men att problemet inte kommer att kvarstå på skolan eftersom eleverna som gått i årskurs 9 under läsåret 2021/2022 har avslutat grundskolan efter vårterminen 2022.

Skolans värdegrundsarbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens föregående beslut

I Skolinspektionens beslut den 15 april 2020 förelades huvudmannen att se till att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete som integreras i alla ämnen i undervisningen samt att se till att värdegrundsarbetet tar sin utgångspunkt i de behov som finns på skolan utifrån elevernas attityder till och åsikter om de grundläggande demokratiska värderingar som ska genomsyra utbildningen. Av Skolin-

spektionens utredning framkom bland annat att det förekom en jargong i dåvarande årskurs 7 och 9 där grovt språkbruk av sexistisk, homofobisk och rasistisk karaktär normaliserats bland elever. Vidare framkom att alla lärare inte arbetade aktivt med att integrera värdegrundsarbetet i undervisningen, samt att förebyggande åtgärder på gruppnivå främst bestod av allmänna temadagar med föreläsningar.

Skolans nuvarande arbete med värdegrund

Elever i årskurs 5 uppger att mentorn har haft samtal och diskussion med elever om hur man ska vara mot varandra och vad som är en god klasskamrat. Eleverna uppger att de har ordningsregler om att inte kränka eller trakassera andra elever. Elever ger olika exempel på att de talat om yttrandefrihet, olika folkgrupper och religioner samt att de talat om demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter bland annat i samband med att de haft undervisning om andra världskriget.

Elever i årskurs 7 uppger att skolans arbete med värdegrund inte har förändrats sedan Skolinspektionens föregående beslut och att de inte pratat om hur man ska vara mot varandra på lektioner eller pratat om rasism. Elever uppger att det fortfarande sägs rasistiska saker, men att det sker mycket mindre nu. Vidare berättar elever att det är ganska vanligt att elever uttrycker sig homofobt, men att lärarna sällan hör när det sker. En elev ger exempel på att lärare agerat då en elev sagt ett nedsättande ord. Eleverna berättar även att de fått genomföra någon slags övning om attityder och homosexualitet. På frågan om det finns en idé bland elever om att vissa människor har lägre värde svarar några elever nej och de uppger att det som elever säger till varandra är på skämt.

Elever i årskurs 9 uppger att skolans personal har blivit strängare mot elever som uttrycker sig olämpligt eller nedsättande samt mot mobbing och liknande problem. Eleverna uppger att personalen är på eleverna oftare och det inte förekommer så mycket nedsättande språkbruk längre. Personal kan ringa elevens vårdnadshavare och att elever kan få tillsägelser och få tala med rektorn. Eleverna uppger att alla lärare reagerar om elever uttrycker sig rasistiskt. Eleverna uppger att lärarna har pratat med eleverna om hur man ska vara mot varandra och att de talat med eleverna om att man inte ska kränka andra. Eleverna uppger att man får vara som man vill på skolan och att ingen grupp är särskilt utsatt.

Vid intervju nämner lärare bland annat att följande insatser genomförts eller pågår. På mellanstadiet förankras ordningsregler mot kränkningar hos elever genom diskussioner och ett arbete pågår med elever om kroppslig integritet. På högstadiet används bland annat extra mentorstid till en årskurs för att komma åt jargongen där och under föregående läsår har man arbetat med kill- och tjejgrupper för att åtgärda att elever i en årskurs kommenterat andra i idrott och hälsa. Årskurs 7 har fått arbeta med övningar om könsnormer. Mentorerna talar med elever i grupp och individuellt om värderingar och kan då fånga upp elevernas värderingar och lägga detta till grund för det dagliga värdegrundsarbetet.

Representanter för elevhälsan uppger att lärarna arbetat hårt med språkbruket på högstadiet och att elever kan få hemringningar på grund av språkbruk. De uppger

att lärare i årskurs 7 bland annat arbetat i samhällsorienterande ämnen om normer, språkbruk och hur det kan eskalera till våld samt att lärare i årskurs 8 ska prata med elever om sunda relationer och samtycke. De uppger att lärare både på mellan- och högstadiet arbetar med eleverna om allas lika värde.

Rektorn uppger vid intervju bland annat att lärare tidigare arbetade var för sig i arbetet för likabehandling, men att lärarna och arbetslagsledarna nu arbetar fram en samsyn.

Rättslig reglering

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på (1 kap. 4 § skollagen). Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmännisklighet). Det är skolans mål att varje elev har kunskaper om de mänskliga rättigheterna, respekterar andra människors egenvärde och tar avstånd från att människor utsätts för våld, förtryck, diskriminering och kränkande behandling. Alla som arbetar i skolan ska i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet och aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. Läraren ska klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet och öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem. (Lgr 11 kap. 2.1 Kunskaper.)

Skolinspektionens bedömning

Av intervjuer med lärare framgår bland annat att mentorer för samtal med elever enskilt och i grupp och att de därigenom får kännedom om elevernas värderingar och kan lägga det till grund för det dagliga värdegrundsarbetet. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen får anses ha följt föreläggandet om att värdegrundsarbetet ska ta sin utgångspunkt i de behov som finns på skolan utifrån elevernas attityder. I utredningen framkommer exempel på att lärare och mentorer aktivt arbetar med värdegrundsarbete såväl regelbundet vid mentorstid som vid olika teman i undervisningen eller genom riktade insatser mot vissa klasser eller årskurser. Eleverna i årskurs 7 uppger visserligen att skolans värdegrundsarbete inte har förändrats sedan Skolinspektionens senaste beslut. Skolinspektionen finner dock inte anledning att betvivla de uppgifter som lärarna och representanter från elevhälsan har lämnat om att åtgärder satts in även avseende värdegrundsarbetet för årskurs 7. Skolinspektionen bedömer därför att det nu i flera delar bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolan. Av utredningen framgår visserligen att det alltså finns problem med vissa elevers nedsättande språkbruk även om det minskat i omfattning. Skolinspektionen finner vid en samlad bedömning att bristerna i skolans värdegrundsarbete inte tillfullo är avhjälpta, men att de

åtgärder som huvudmannen och skolan vidtagit för att vidta rättelse får anses tillräckliga för att avhjälpa bristerna över tid.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Ljusdals kommuns verksamhet vid Järvsö skola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav när det gäller att tillförsäkra alla elever en miljö som präglas av studiero. Skolinspektionen finner vid en samlad bedömning att bristerna i skolans värdegrundsarbete inte tillfullo är avhjälpta, men att huvudmannen och skolan har genomfört åtgärder för att vidta rättelse och att dessa åtgärder får anses tillräckliga för att avhjälpa bristerna vid fortsatt arbete över tid. Skolinspektionen förutsätter således att arbetet med skolenhetens värdegrund fortsätter även framöver.

Ljusdals kommuns verksamhet vid Järvsö skola uppfyller vidare inte fullt ut författningarnas krav när det gäller värdegrundsarbetet. Skolinspektionen finner vid en samlad bedömning att bristerna i skolans värdegrundsarbete inte tillfullo är avhjälpta, men att huvudmannen och skolan har genomfört åtgärder för att vidta rättelse och att dessa åtgärder får anses tillräckliga för att avhjälpa bristerna vid fortsatt arbete över tid. Skolinspektionen förutsätter således även i denna del att arbetet med skolenhetens värdegrund fortsätter även framöver.

Områden utan konstaterade brister

Skolans plan och arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens föregående beslut

I Skolinspektionens beslut den 15 april 2020 förelades huvudmannen att se till att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav och förankras hos elever och personal samt att säkerställa att personalen anmäler samtliga fall av kränkande behandling till rektorn. Av utredningen framgick bland annat att det förekom verbala kränkningar mellan elever, att alla kränkningar inte anmäldes till rektorn, att skolans plan mot kränkande behandling inte var förankrad i hela skolan och att det saknades en samsyn i lärarnas arbete mot kränkningar.

Skolans nuvarande plan och arbete mot kränkande behandling

I intervju uppger elever från årskurs 5 att det förekommer att mentorn talar med eleverna om hur de ska vara mot varann och att de har ordningsregler som bland annat innebär att man inte får kränka eller trakassera andra. Två elever uppger att lärare haft möte med inblandade elever om en elev mobbats och att de försöker se till så att det inte händer igen.

Ett antal elever i årskurs 7 uppger vid intervju att det förekommer taskiga kommentarer som sägs på skämt och att eleverna inte bryr sig. En elev ger exempel på att lärare reagerat då en elev sagt nedsättande ord. Några elever från årskurs 7 uppger vidare att skolan är trygg och att ingen är mobbad.

En elev i årskurs 9 uppger vid intervju att man blir tillsagd om man säger något olämpligt och en annan elev uppger att skolans personal säger till elever att de inte ska kränka andra. Ett antal elever i årskurs 9 uppger även att man får vara som man vill på skolan, att ingen grupp är särskilt utsatt, att skolan reagerar mot mobbing och liknande problem samt att personalen blivit strängare. En elev uppger att personal kan ringa elevers vårdnadshavare och att elever får tillsägelser och får tala med rektorn. En annan elev uppger att om en elev som upplever sig kränkt vänder sig till en lärare så ser läraren till att det blir möte om saken direkt.

Alla lärare som deltar i Skolinspektionens intervju uppger att de gör en anmälan om en elev uttrycker att den har blivit kränkt. En lärare uppger att om en elev säger något nedsättande utan mottagare så får eleven en tillsägelse, men om eleven säger något nedsättande till någon annan så görs en anmälan om kränkande behandling. Lärarna nämner bland annat att följande insatser genomförts eller pågår. På mellanstadiet förankras ordningsregler mot kränkningar hos elever genom diskussioner och ett arbete pågår med elever om kroppslig integritet. På högstadiet används bland annat extra mentorstid till en årskurs för att komma åt jargongen där. Personalens roller har förtydligats. Mentorerna talar med elever i grupp och individuellt om värderingar, de sköter kontakt med elevers hem och anmälningar om något har hänt och de har regelbundna möten med elevhälsan.

Representanter för elevhälsan uppger under intervju bland annat att skolledningen tagit krafttag med planen mot kränkande behandling, att lärarna därvid har fått sätta mål och utvärdera dem samt att arbetet blivit strukturerat.

Rektorn uppger vid intervju bland annat att lärare tidigare arbetade var för sig i arbetet gällande likabehandling men att lärarna och arbetslagsledarna nu arbetar fram en samsyn.

Av dokumentstudier framgår att skolans plan mot kränkande behandling (på skolan benämnd likabehandlingsplan) för läsåret 2021-2022 innehåller en översikt över de åtgärder som skolan bedömer behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller en redogörelse för åtgärder som genomförts föregående läsår samt en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas och genomföras under det pågående läsåret. Av intervjuer med elever och lärare framgår att skolan genomför enkäter om trygghet varje termin samt att planen i viss mån förankras med eleverna genom mentorssamtal på mellanstadiet och klass- och elevråd på högstadiet.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder

som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (Skollagen 6 kap. 8 §.) En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (Skollagen 6 kap. 10 §.)

Skolinspektionens bedömning

I intervju uppger alla intervjuade lärare att de numera anmäler till rektorn om en elev ger uttryck för att den har blivit kränkt. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen har följt föreläggandet i den del det avser att personalen ska anmäla samtliga fall av kränkande behandling till rektorn. Av dokumentstudier framgår att skolans plan mot kränkande behandling lever upp till författningarnas krav och Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen avhjälpit bristen även i den delen. När det gäller implementering av planen mot kränkande behandling och det förebyggande arbetet mot kränkningar konstaterar Skolinspektionen att flera åtgärder har vidtagits bland annat i form av samtal mellan lärare eller mentorer och elever om värdegrund och kränkningar. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen även har följt föreläggandet i den del det avser implementering av planen mot kränkande behandling. Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vad gäller arbetet mot kränkande behandling. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen fortsätter sitt utvecklingsarbete inom detta område.

Beslutet har fattats av enhetschefen Andreas Gydingsgård.

Utredaren Erik Almqvist har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Anna Kjellberg och Jakob Durmaz Lotz medverkat.